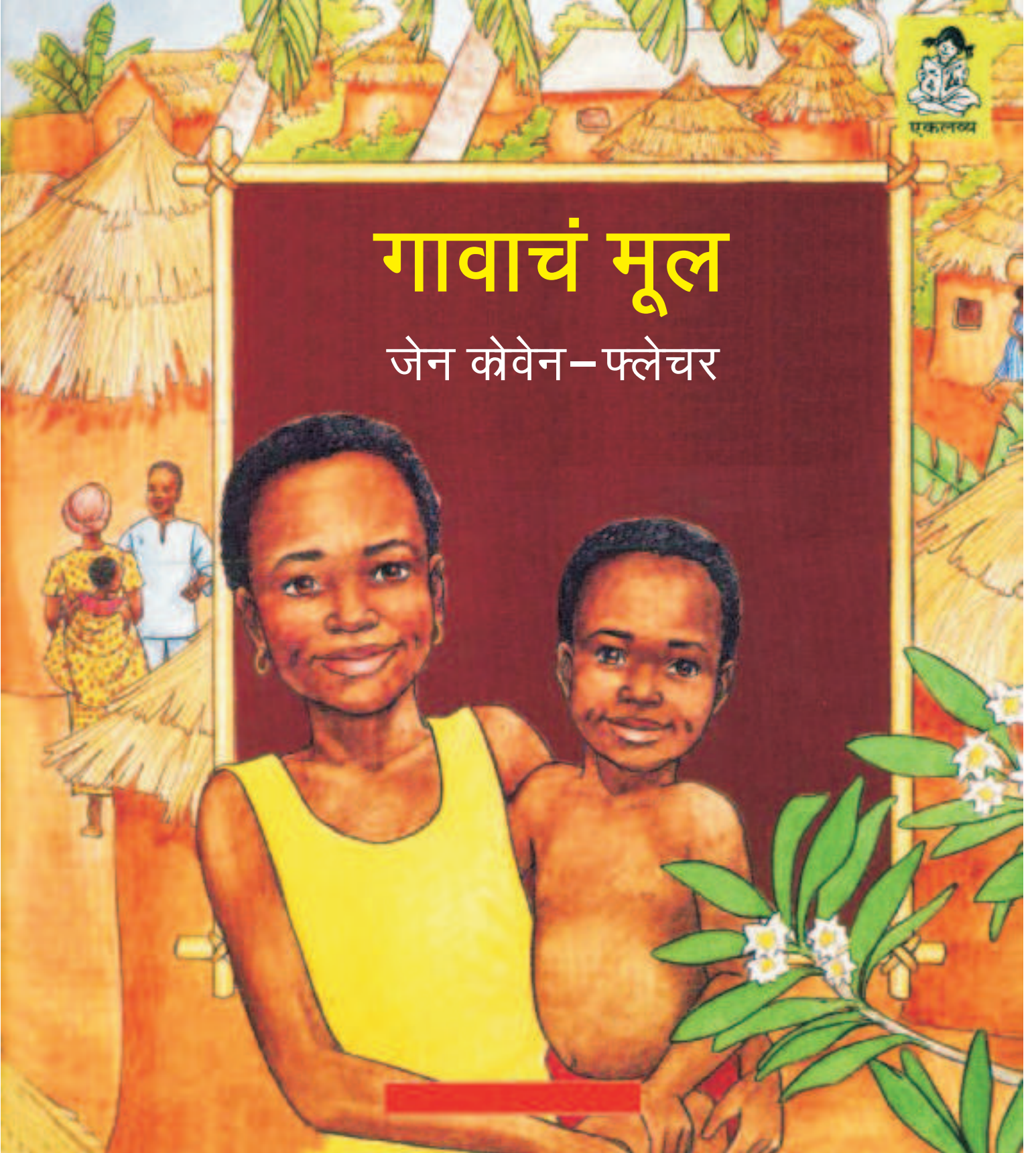
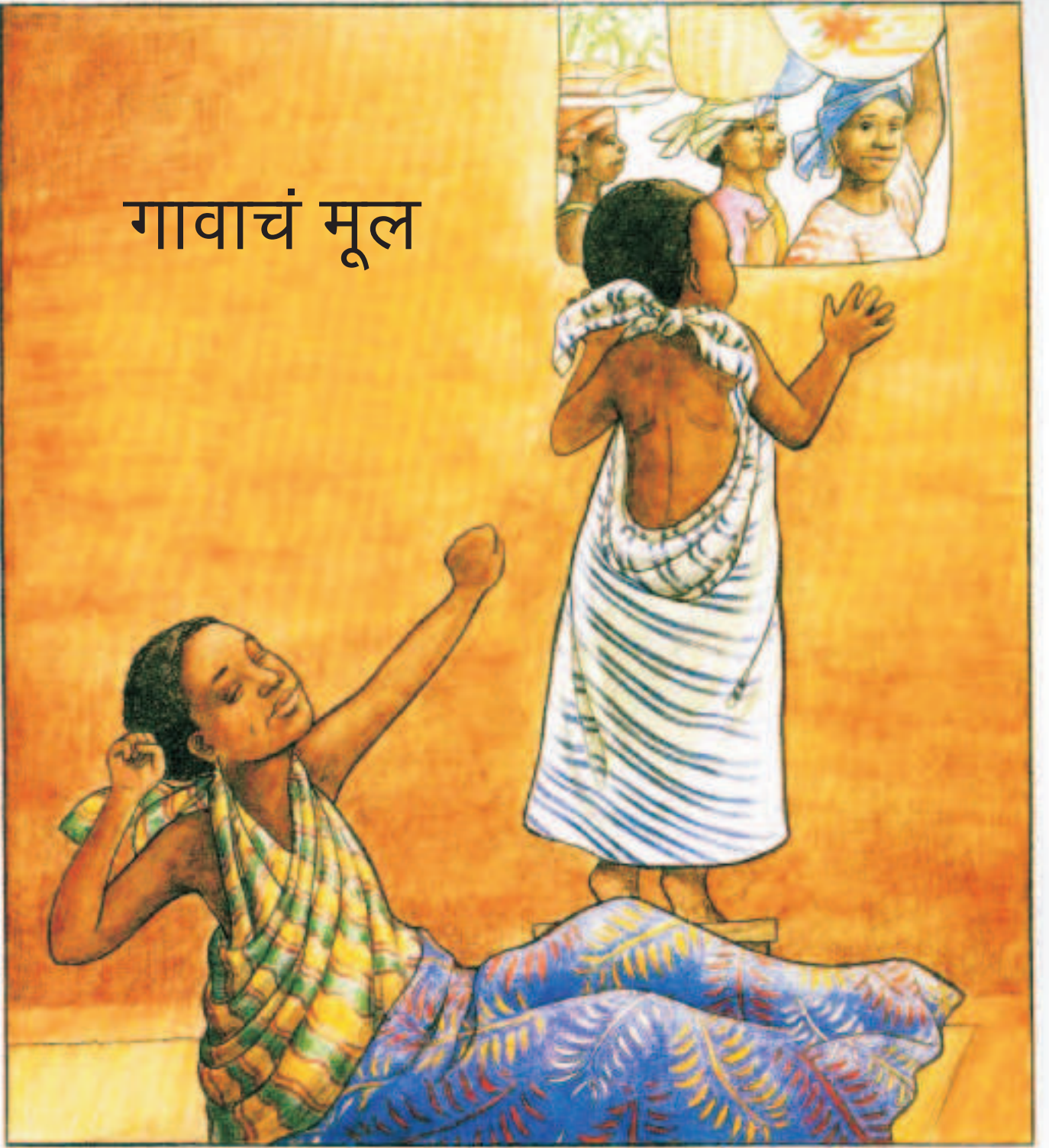

गावाचं मूल

जेन क्रेवेन-फ्लेचर

गावाचं मूल

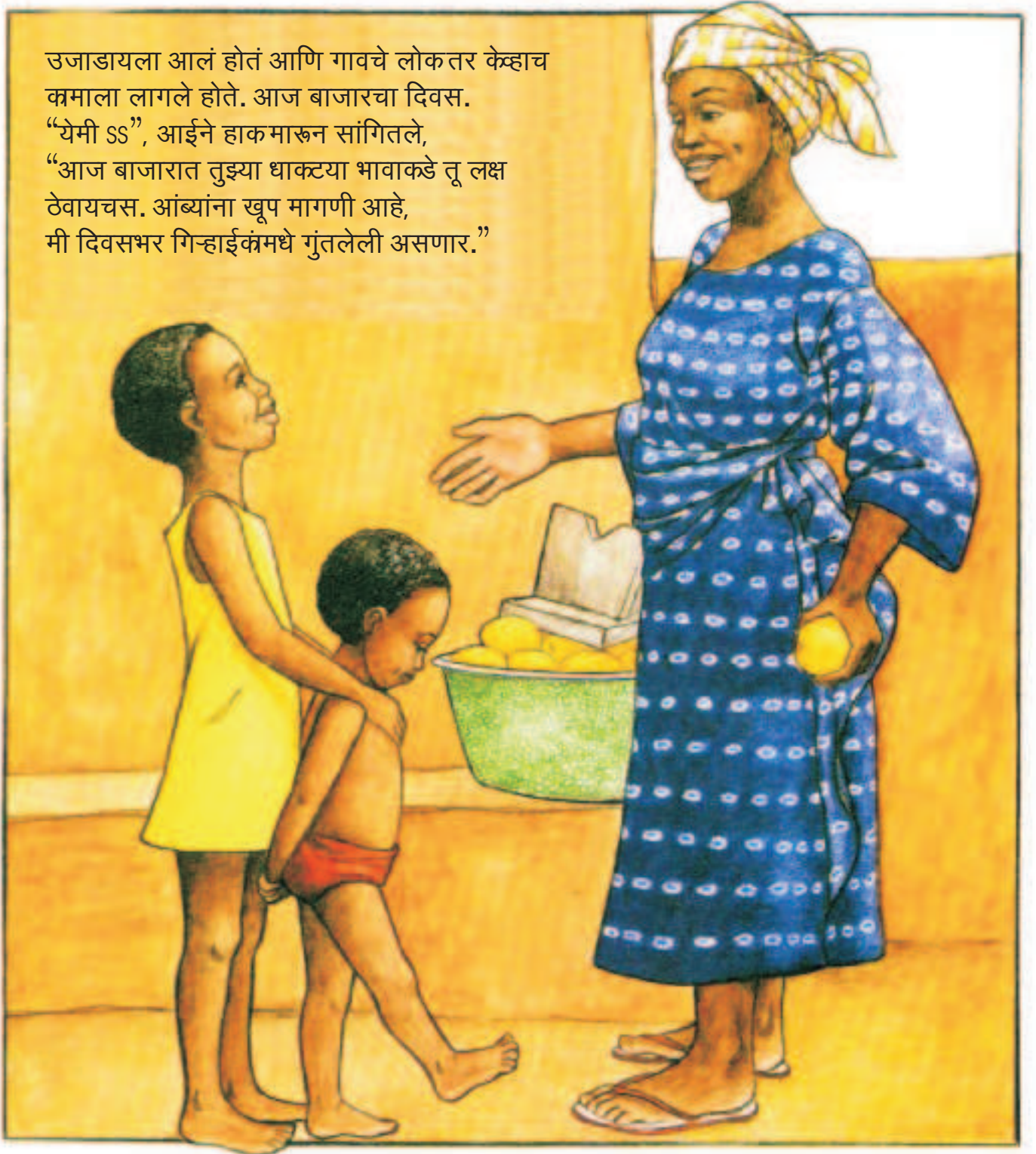
गावाचं मूल

जेन कोवेन-फ्लेचर

अनुवाद : अंबुजा साळगावकर

उजाडायला आलं होतं आणि गावचे लोकतर केव्हाच
कमाला लागले होते. आज बाजारचा दिवस.
“येमी SS”, आईने हाक मारून सांगितले,
“आज बाजारात तुझ्या धाकट्या भावाकडे तू लक्ष
ठेवायचस. आंब्यांना खूप मागणी आहे,
मी दिवसभर गिऱ्हाईकंमधे गुंतलेली असणार.”

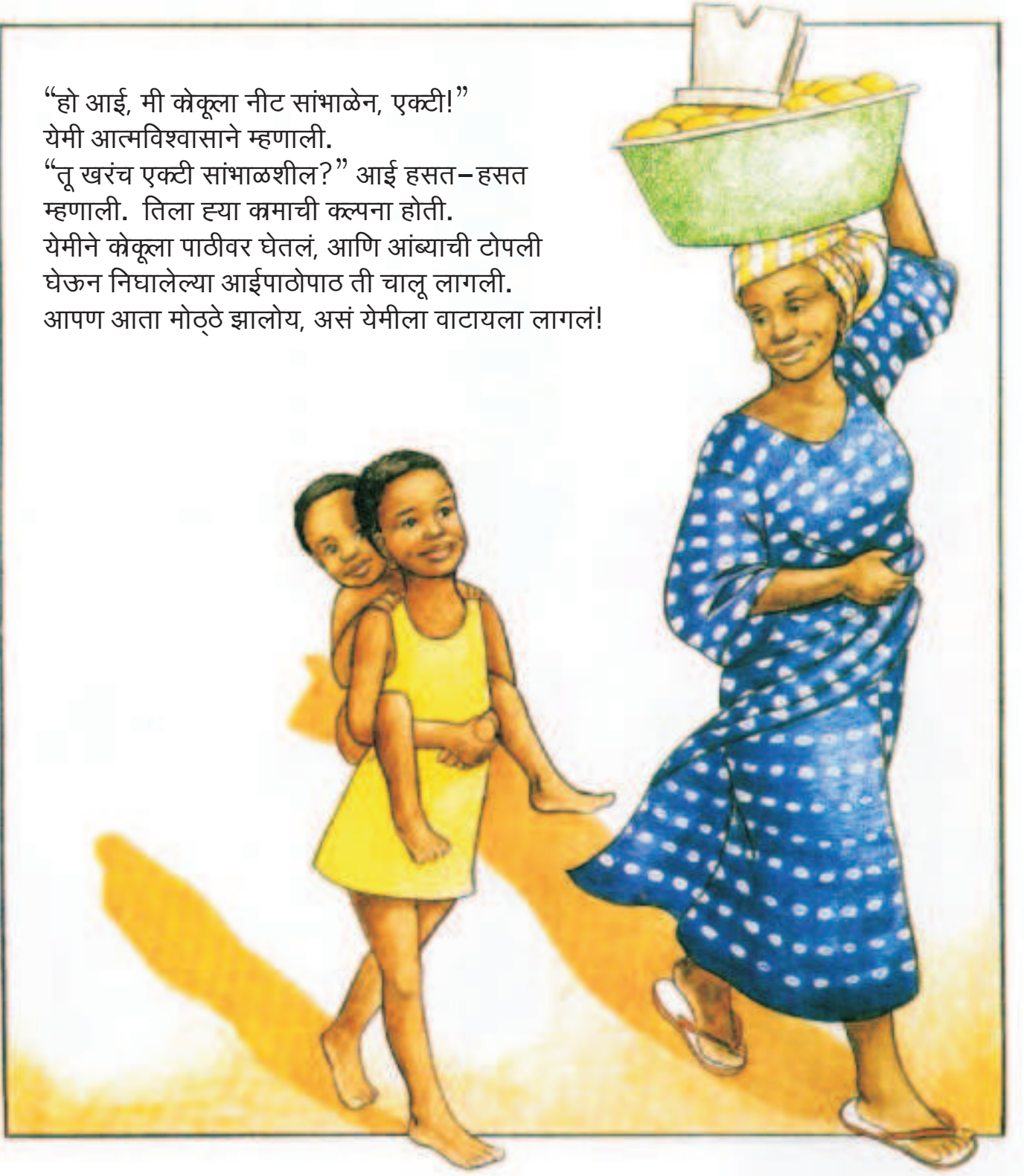
“हो आई, मी कोकूला नीट सांभाळेन, एकटी!”

येमी आत्मविश्वासाने म्हणाली.

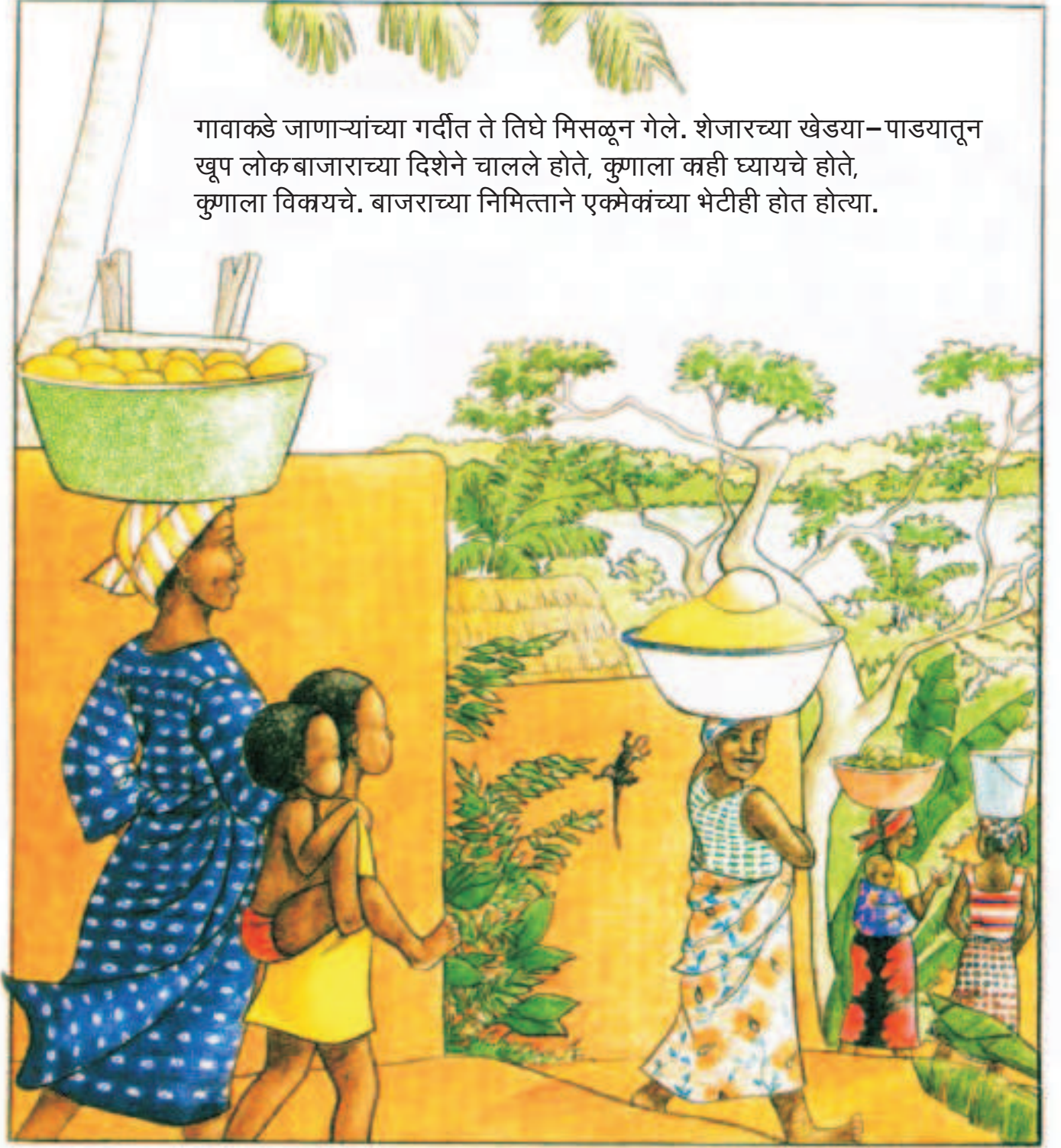
“तू खरंच एकटी सांभाळशील?” आई हसत-हसत म्हणाली. तिला ह्या कामाची कल्पना होती.

येमीने कोकूला पाठीवर घेतलं, आणि आंब्याची टोपली घेऊन निघालेल्या आईपाठोपाठ ती चालू लागली.

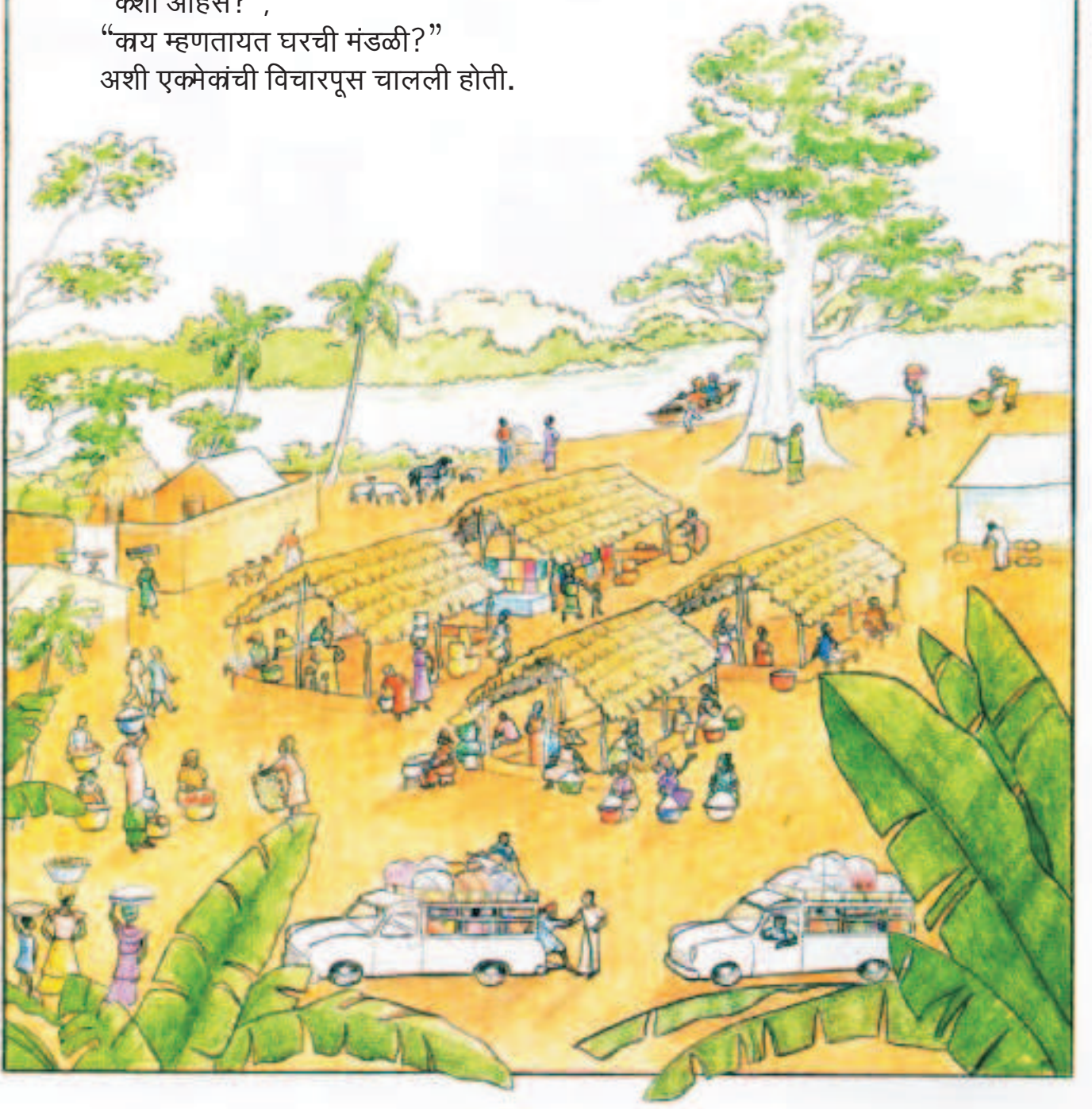
आपण आता मोठे झालोय, असं येमीला वाटायला लागलं!

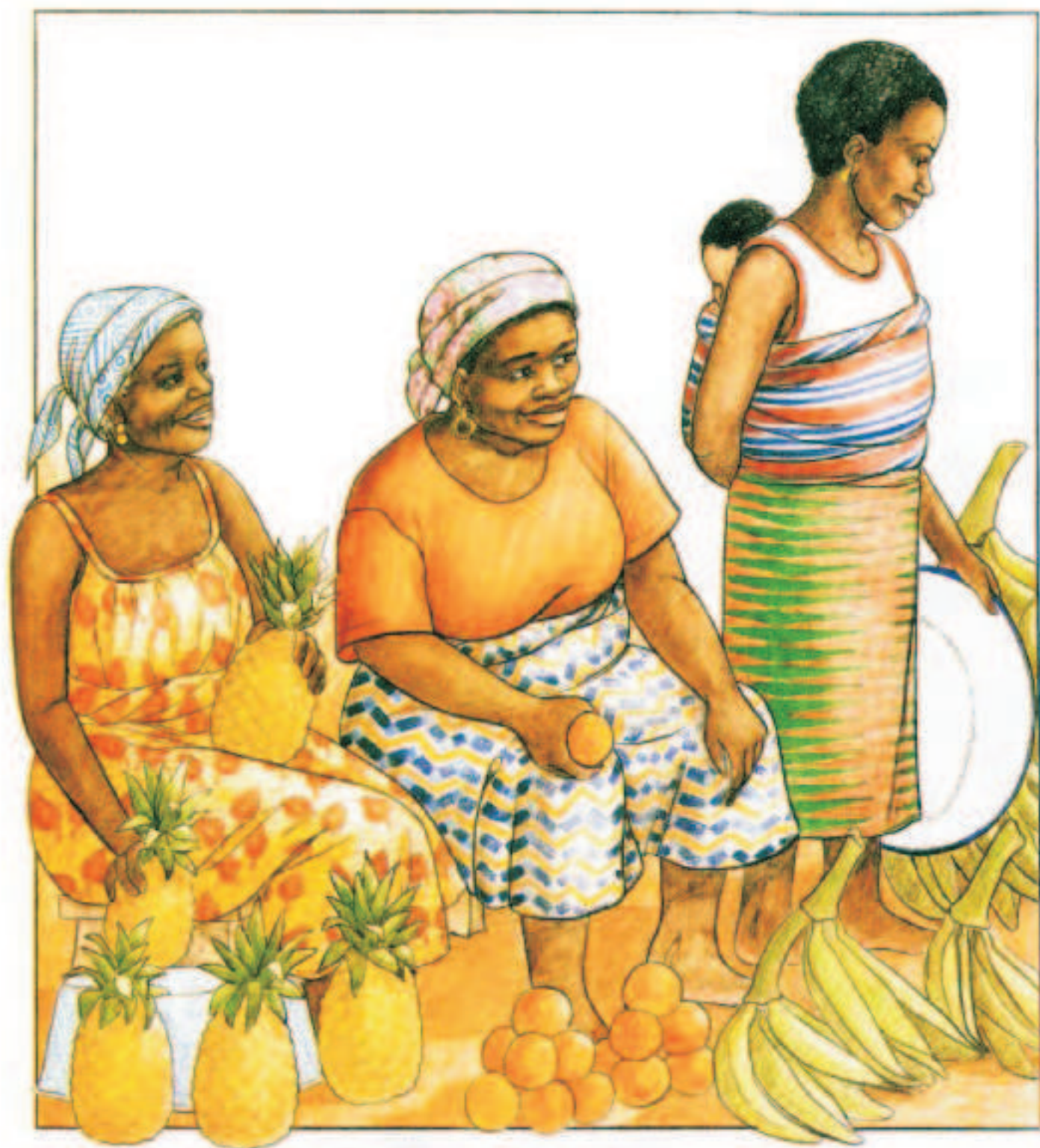

गावाकडे जाणाऱ्यांच्या गर्दीत ते तिघे मिसळून गेले. शेजारच्या खेड्या-पाड्यातून खूप लोकबाजाराच्या दिशेने चालले होते, कुणाला कही घ्यायचे होते, कुणाला विक्रयचे. बाजाराच्या निमित्ताने एकमेकांच्या भेटीही होत होत्या.

बाजाराच्या वाटेवर कोण कोण भेटत होतं.
“नमस्कर!”
“कशी आहेस?”,
“कय म्हणतायत घरची मंडळी?”
अशी एकमेकांची विचारपूस चालली होती.

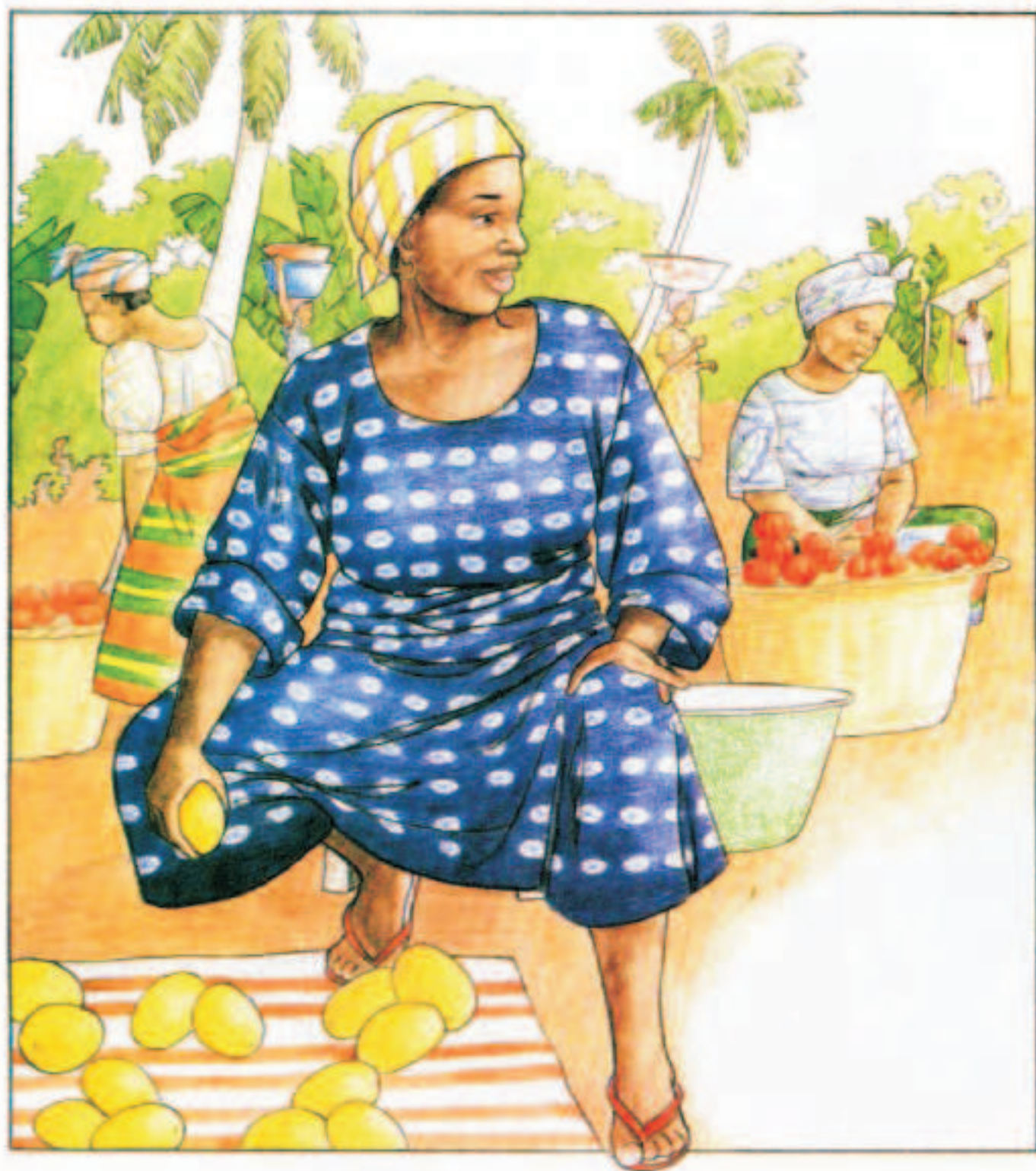
बाजारात पोहोचल्यावर आंब्यांचे वाटे लावायला येमीने आईला मदत केली. शेजारच्या फळं विकणाऱ्यातली एक बाई आईला कौतुकाने म्हणाली, “अरे वा! येमी आता मोठी झाली की! किती मदत करते तुझी!”

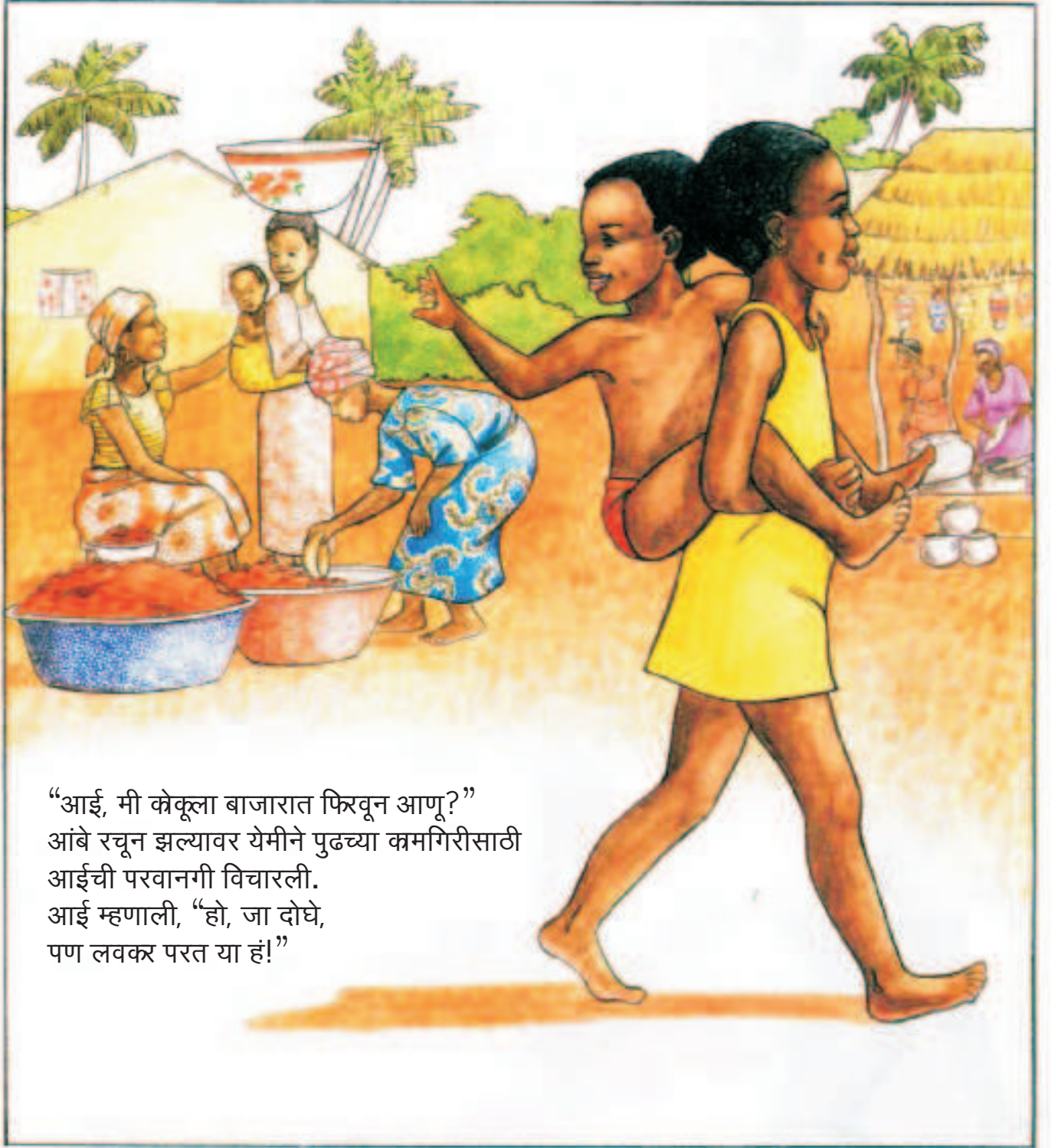
“होय! आज ती केकूलाही सांभळणार आहे,” आई म्हणाली.

“हो, हो, मी एकटी केकूळडे लक्ष ठेवणार!”

“एकटी का? सांभाळशील हो नक्कीच!” एवढं बोलून ती बाई मिशिकल हसली.

“आई, मी कोकूला बाजारात फिरवून आणू?”
आंबे रचून झल्यावर येमीने पुढच्या कमगिरीसाठी
आईची परवानगी विचारली.
आई म्हणाली, “हो, जा दोघे,
पण लवकर परत या हं!”

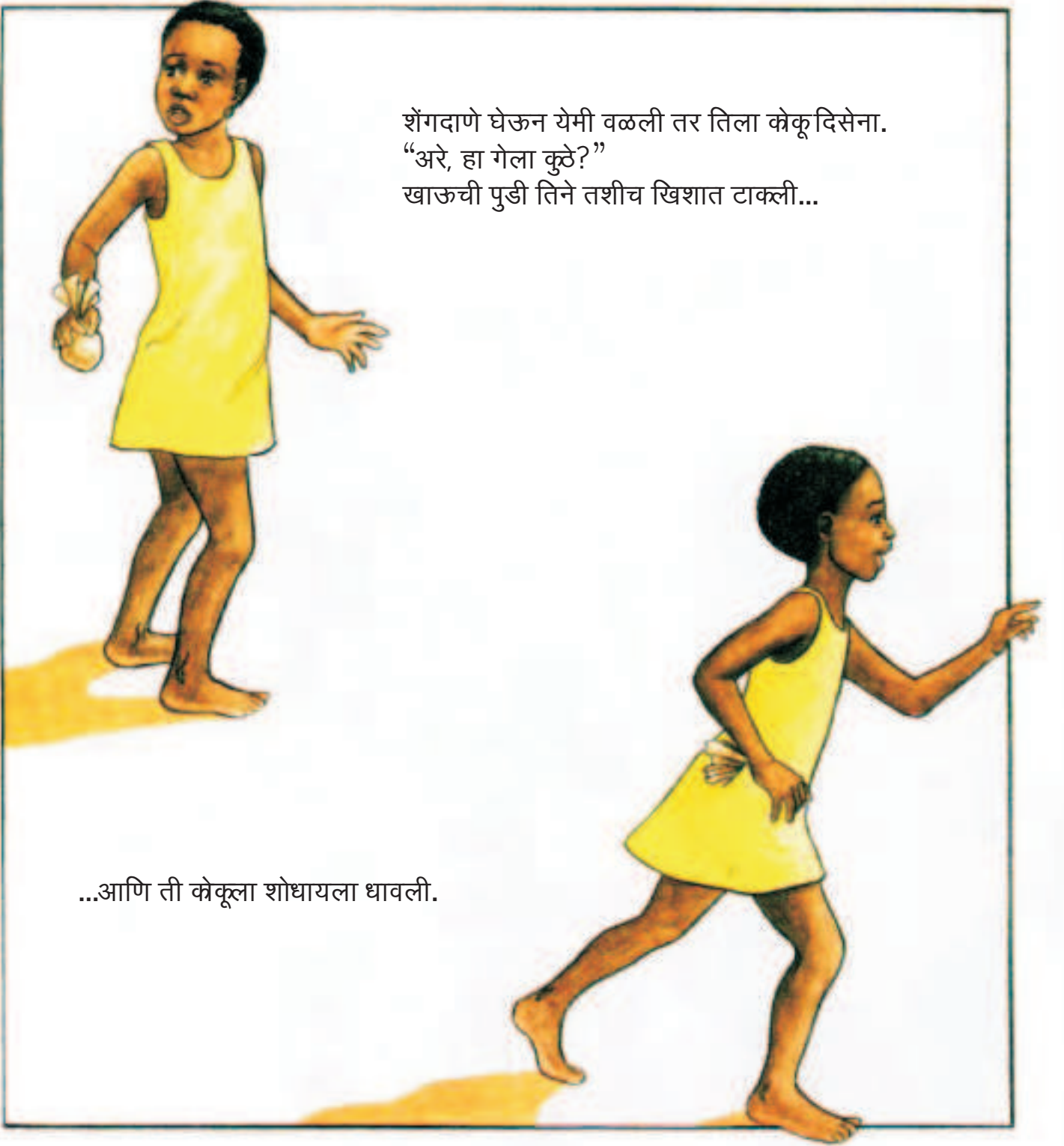
થોડે અંતર જાતાત ન જાતાત તોચ કોકૂ કુરકુરાયલા લાગલા.
યેમીલા વાટલં “દયાલા નક્કીચ ભૂક લાગલી અસેલ.”
કોકૂલા થોડા વેલ યાલી ઉતરવૂન શેંગદાળે
ઘ્યાયલા યેમી નિઘાલી...

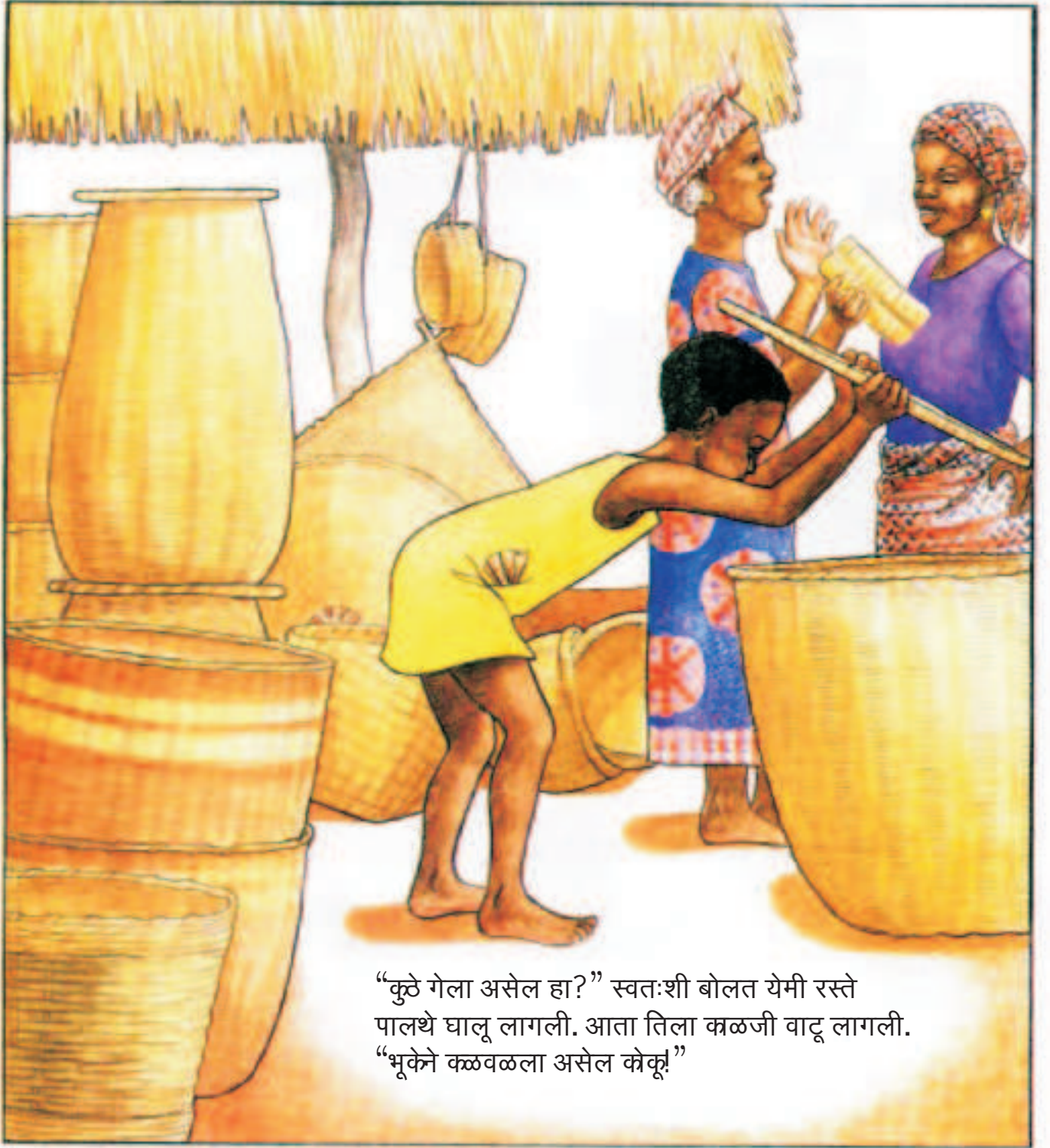
...તોચ કોકૂલા પાય ફુટલે
આણિ તો નિઘાલા.

शेंगदाणे घेऊन येमी वळली तर तिला कोकू दिसेना.
“अरे, हा गेला कुठे?”
खाऊची पुडी तिने तशीच खिशात टाकली...

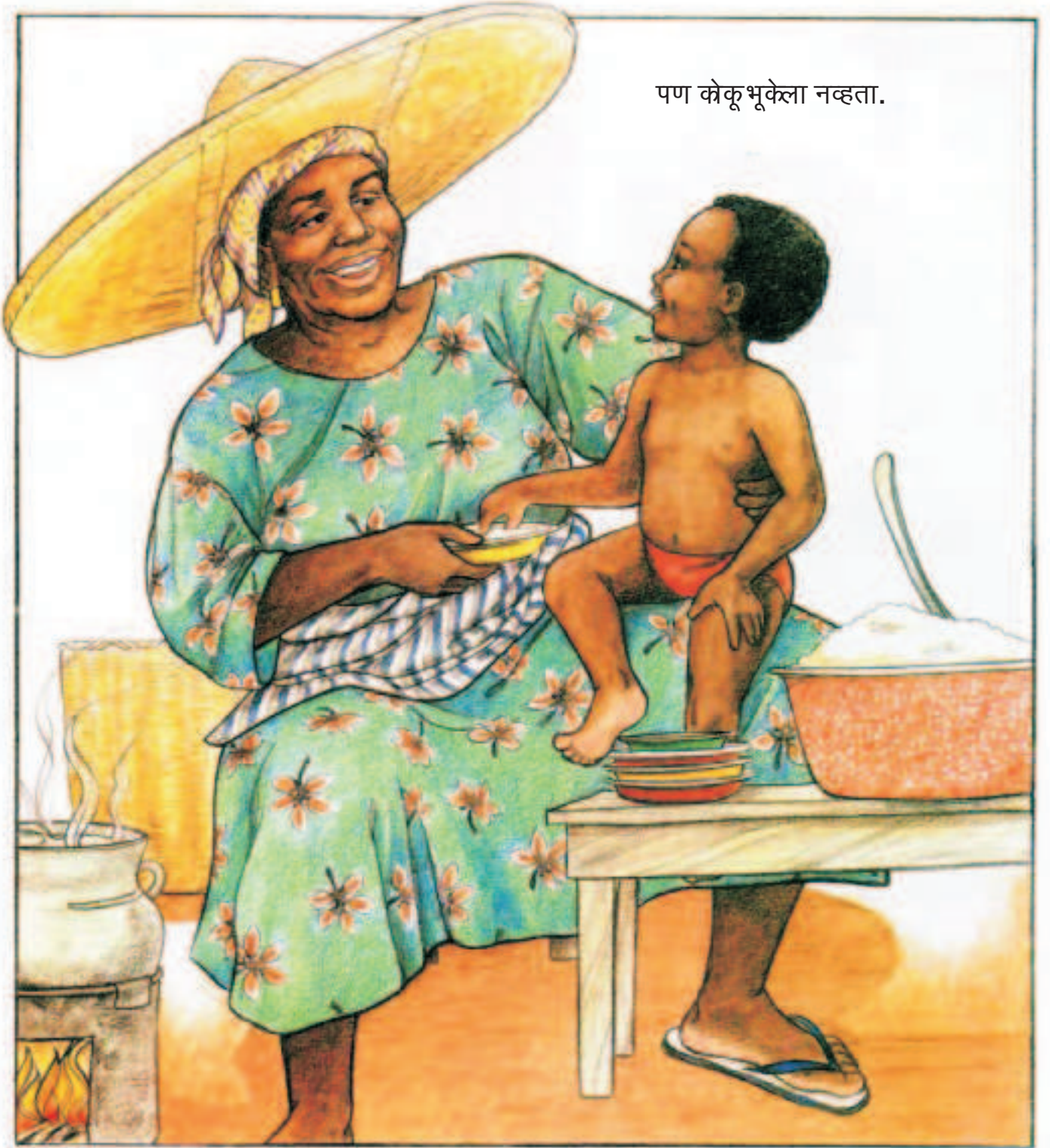
...आणि ती कोकूला शोधायला धावली.

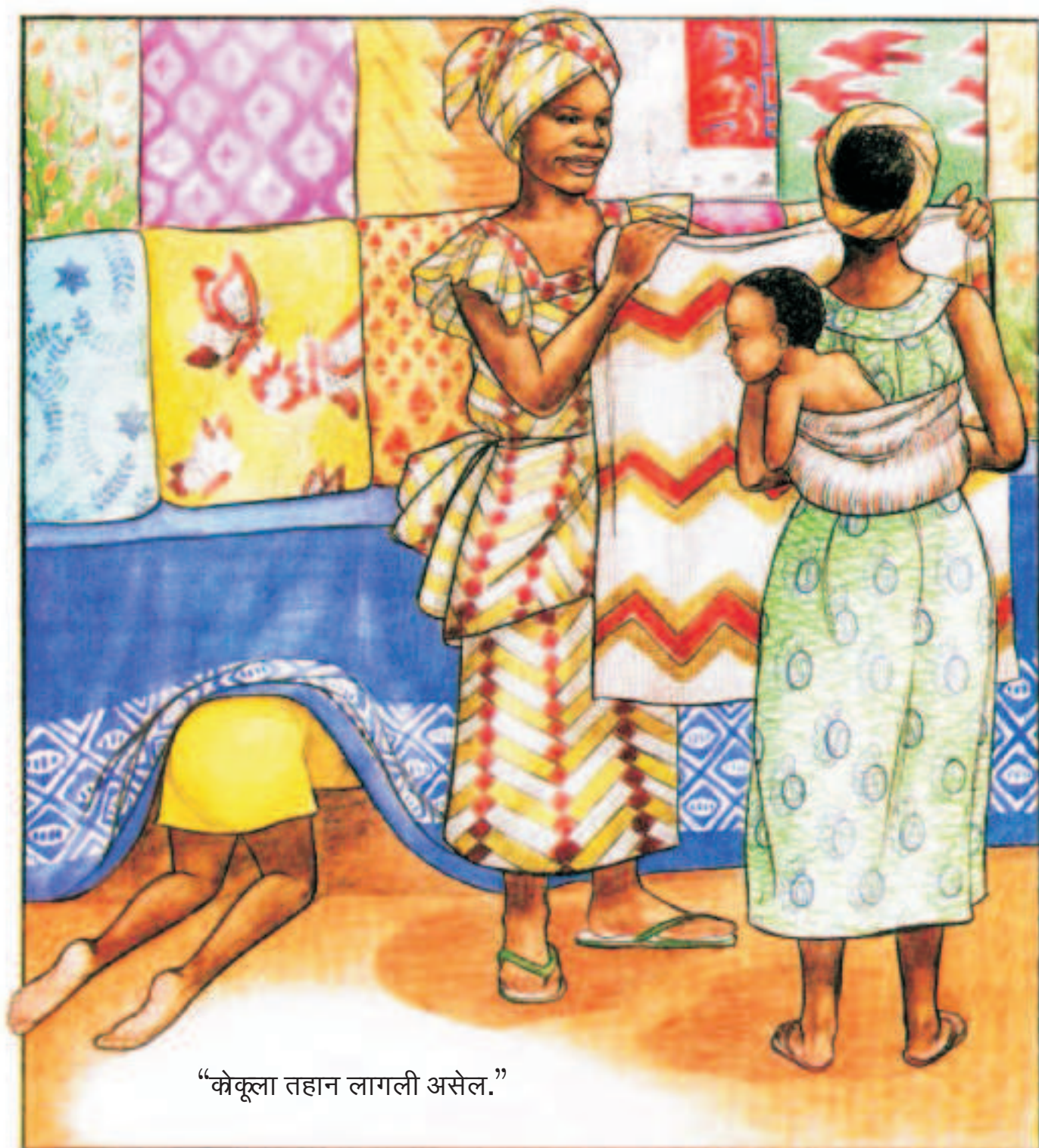

“कुठे गेला असेल हा?” स्वतःशी बोलत येमी रस्ते
पालथे घालू लागली. आता तिला कळजी वाटू लागली.
“भूकेने कळवळला असेल केकू!”

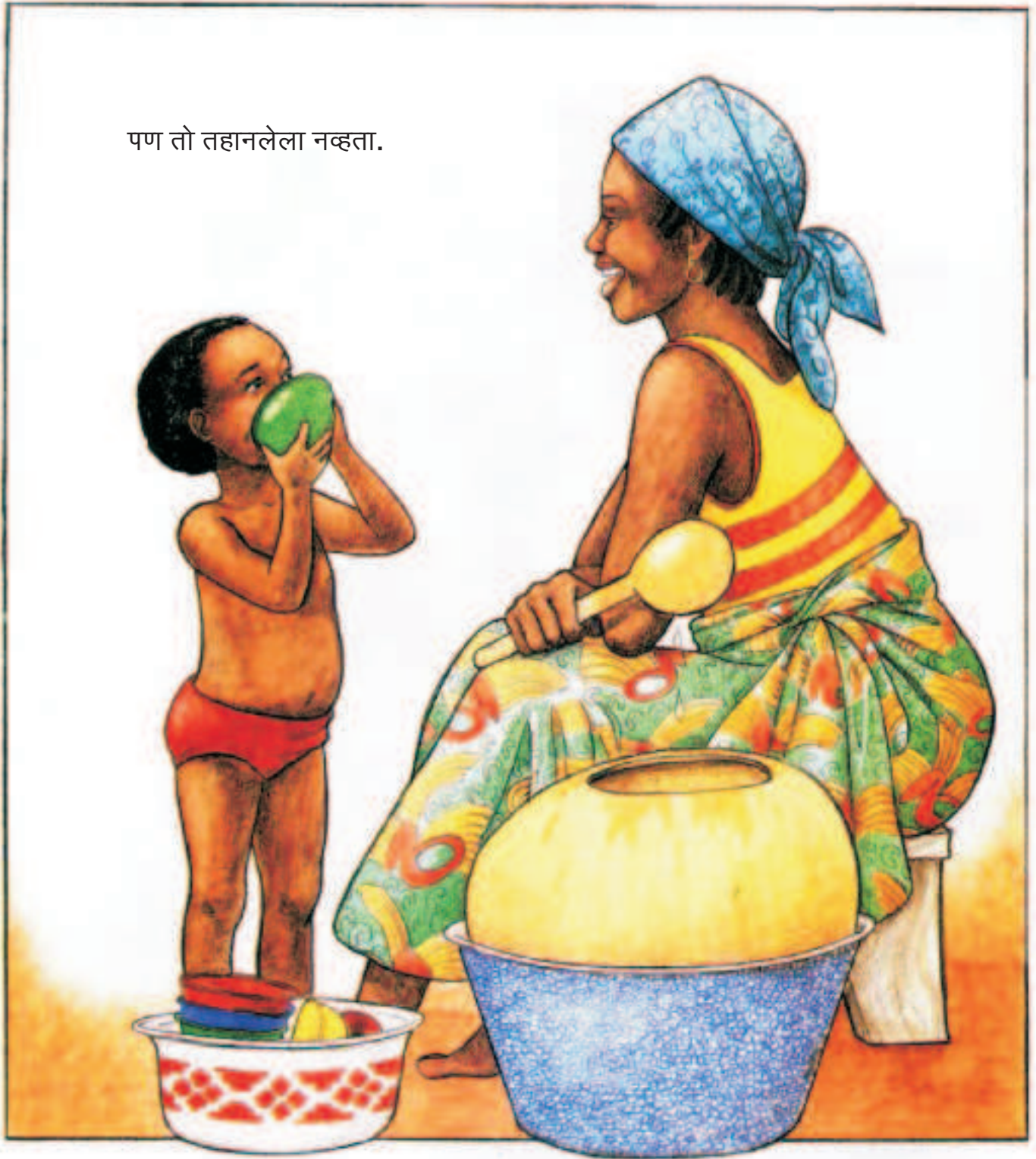
पण केकू भूकेला नव्हता.

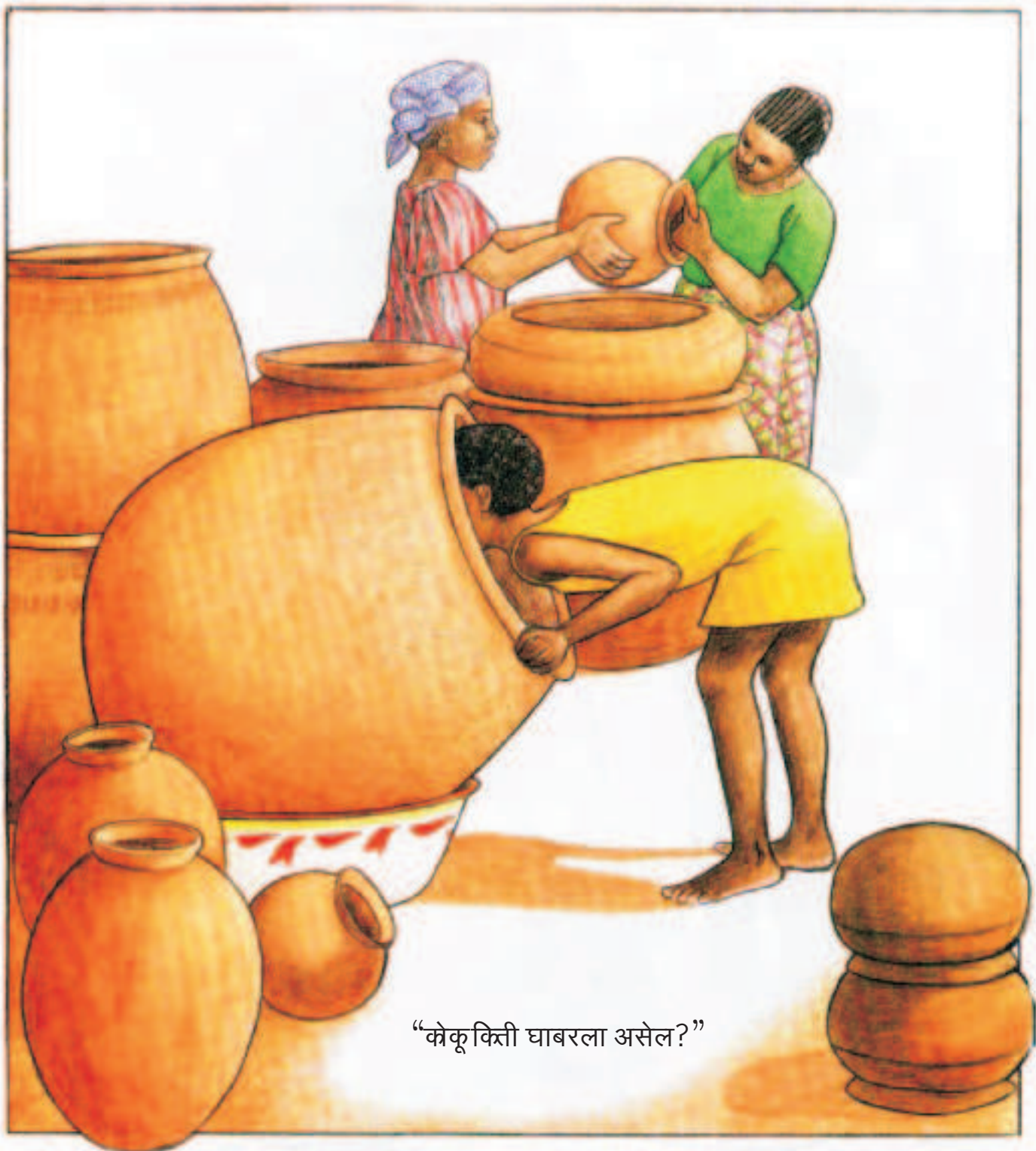

“કેકૂલા તહાન લાગલી અસેલ.”

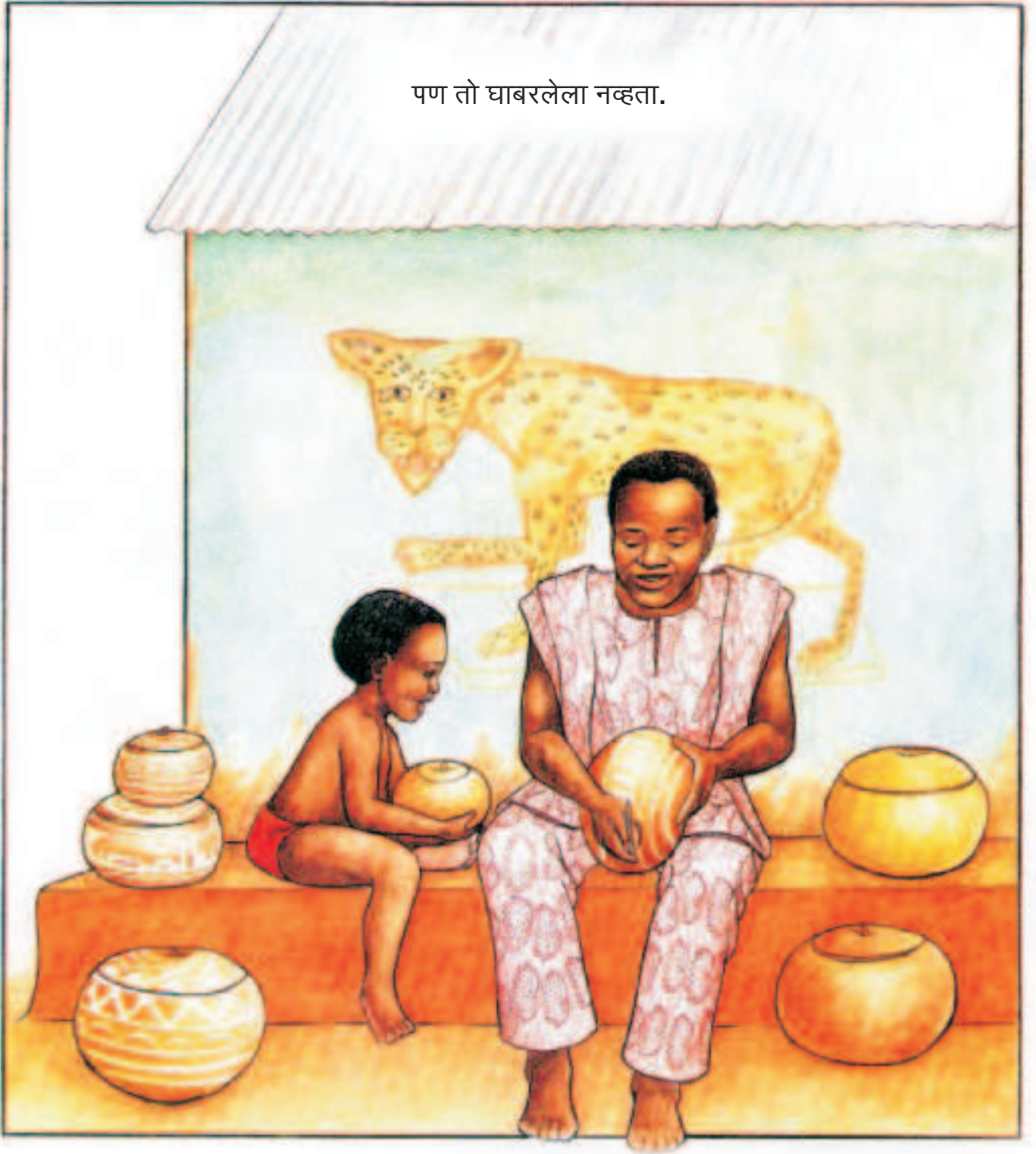
पण तो तहानलेला नव्हता.

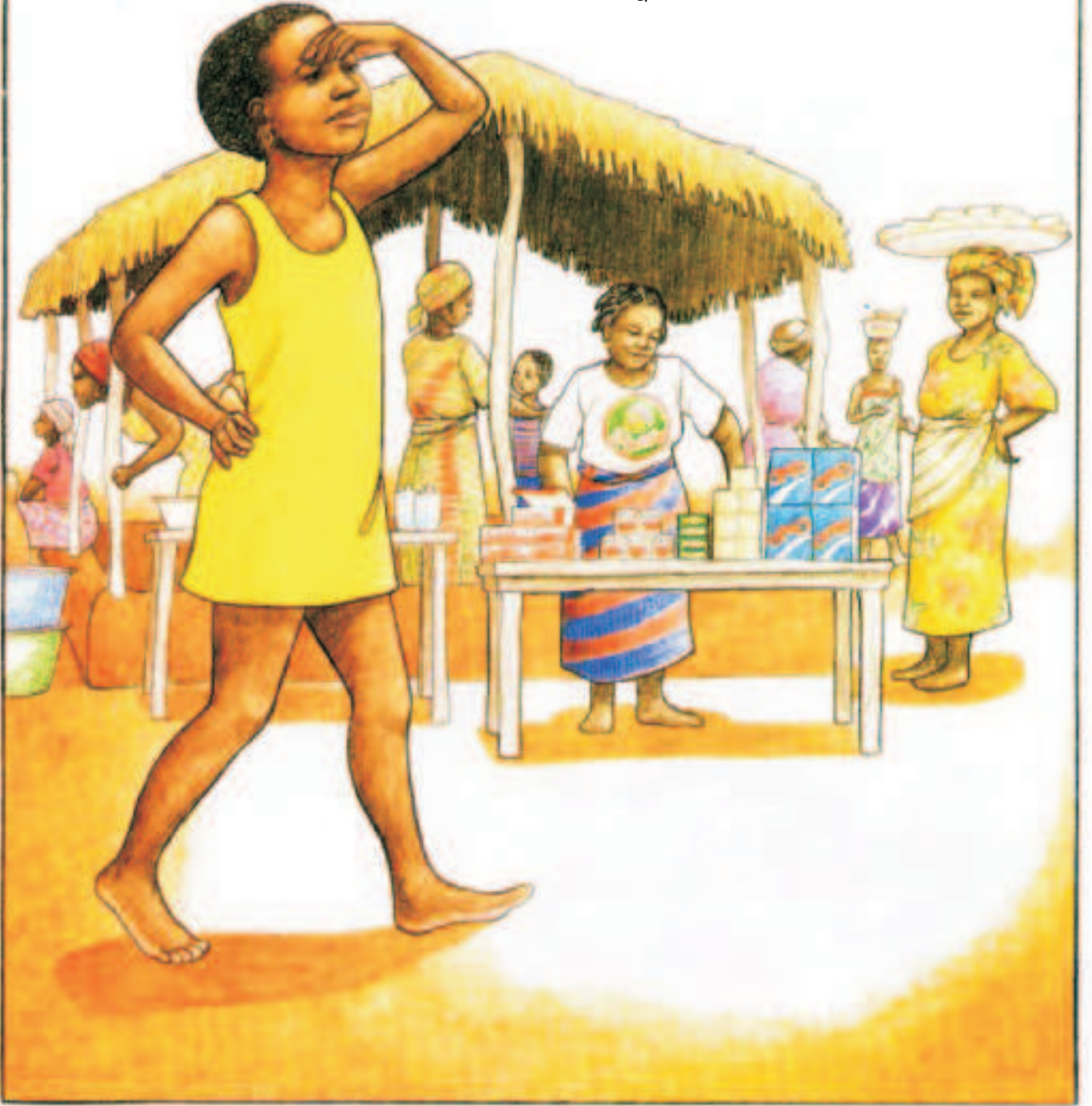

“केकू किती घाबरला असेल?”

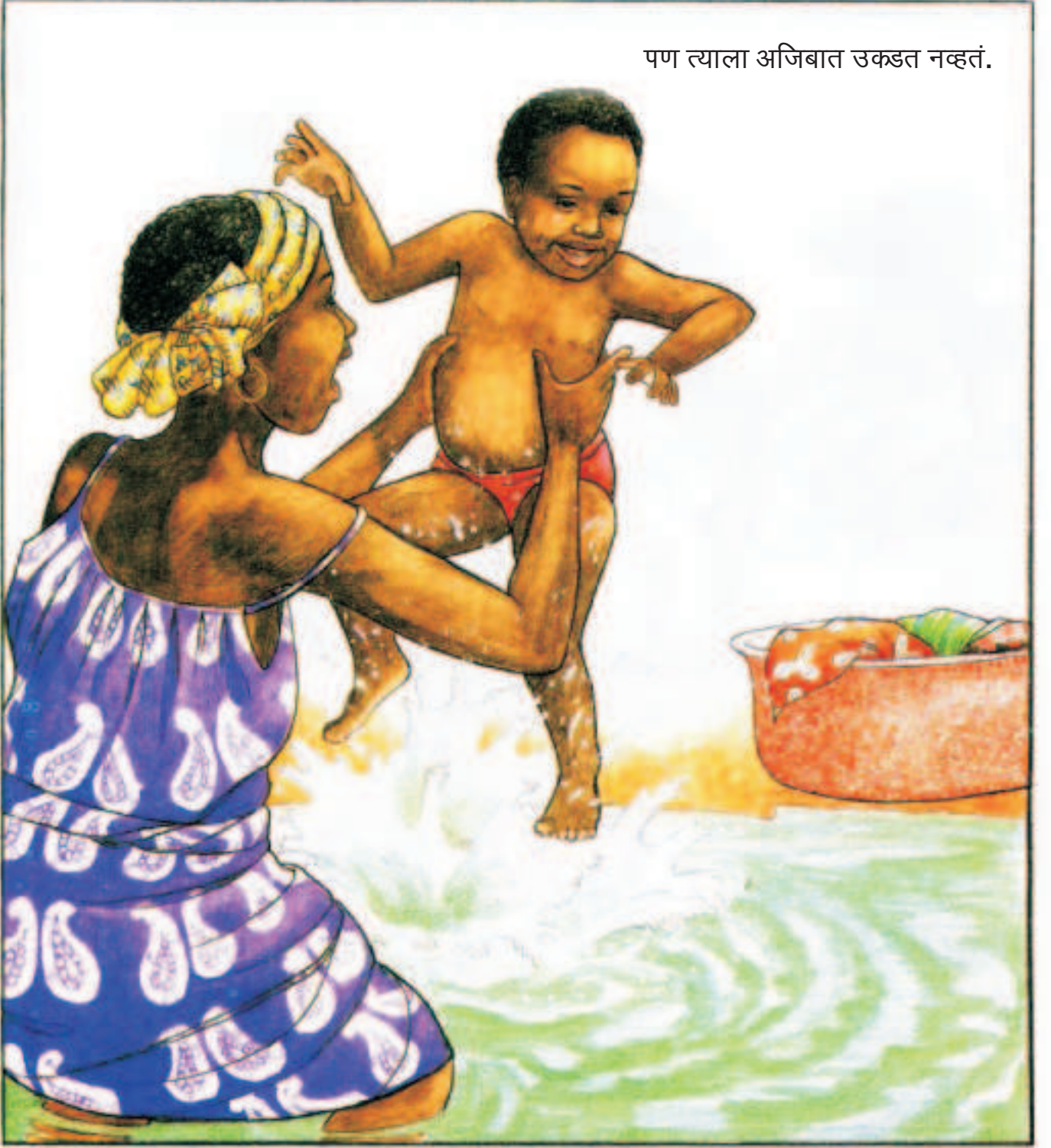
पण तो घाबरलेला नव्हता.

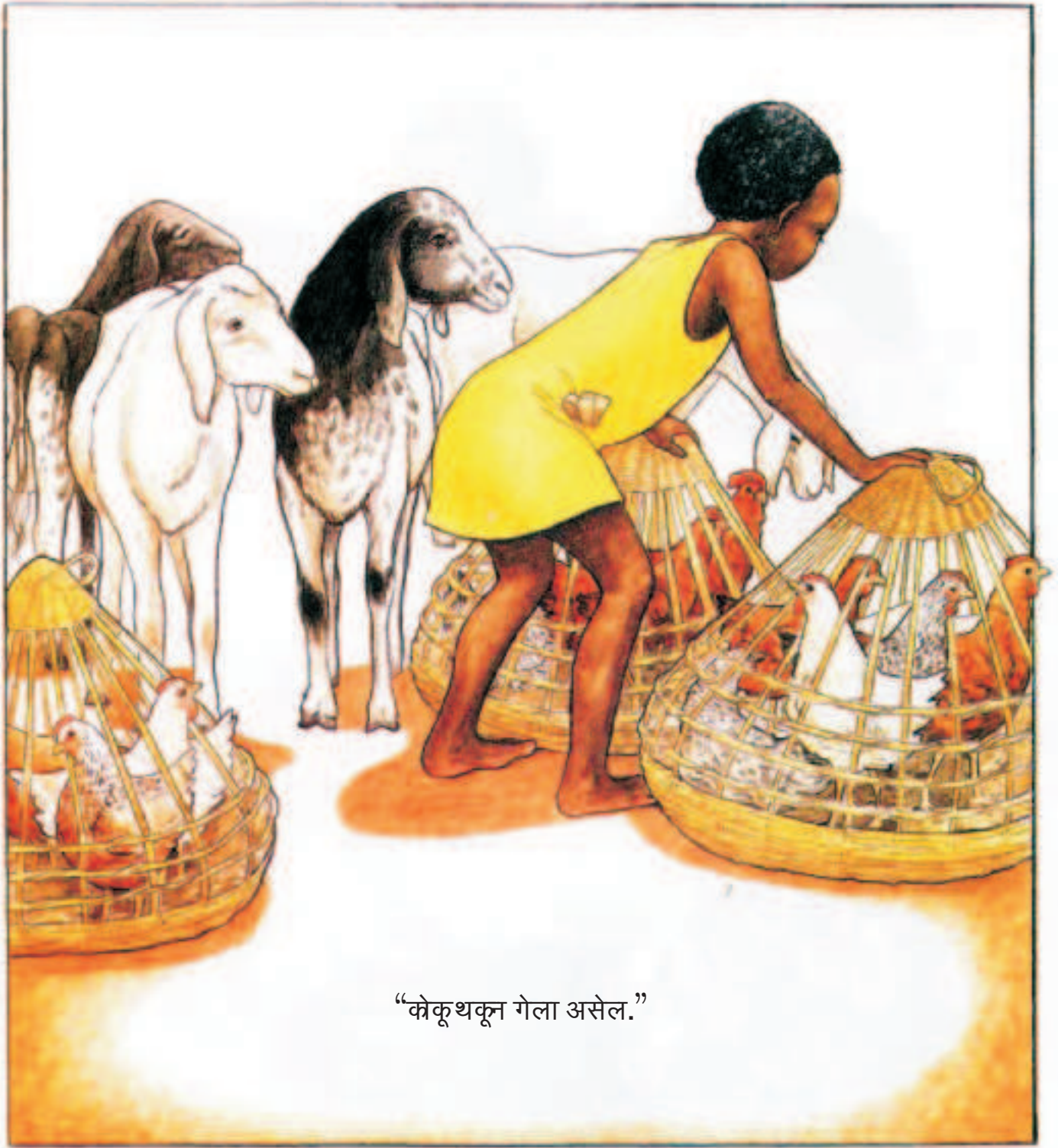

“केकू उन्हाने कसाविस झाला असेल.”

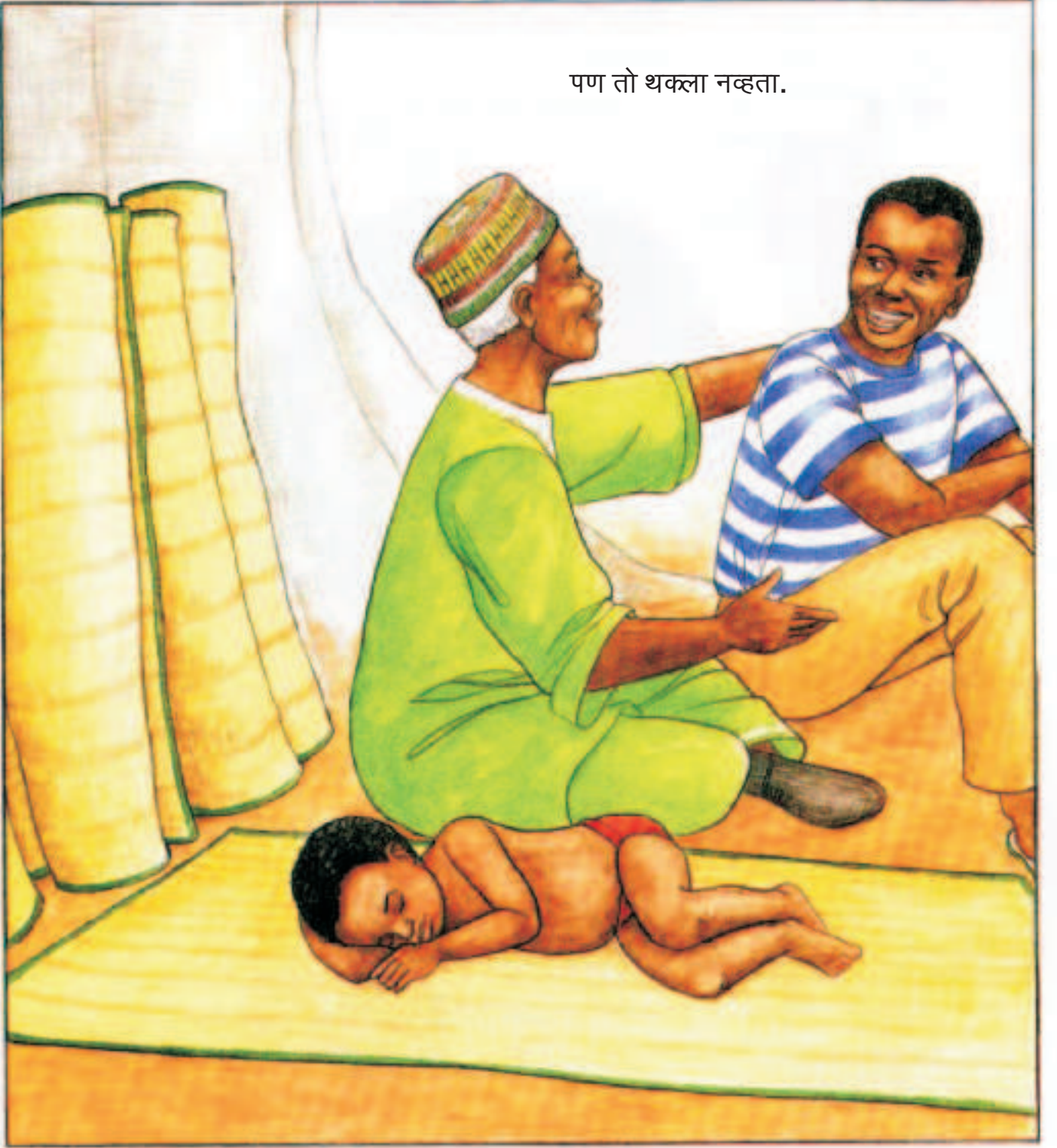
पण त्याला अजिबात उकडत नव्हतं.

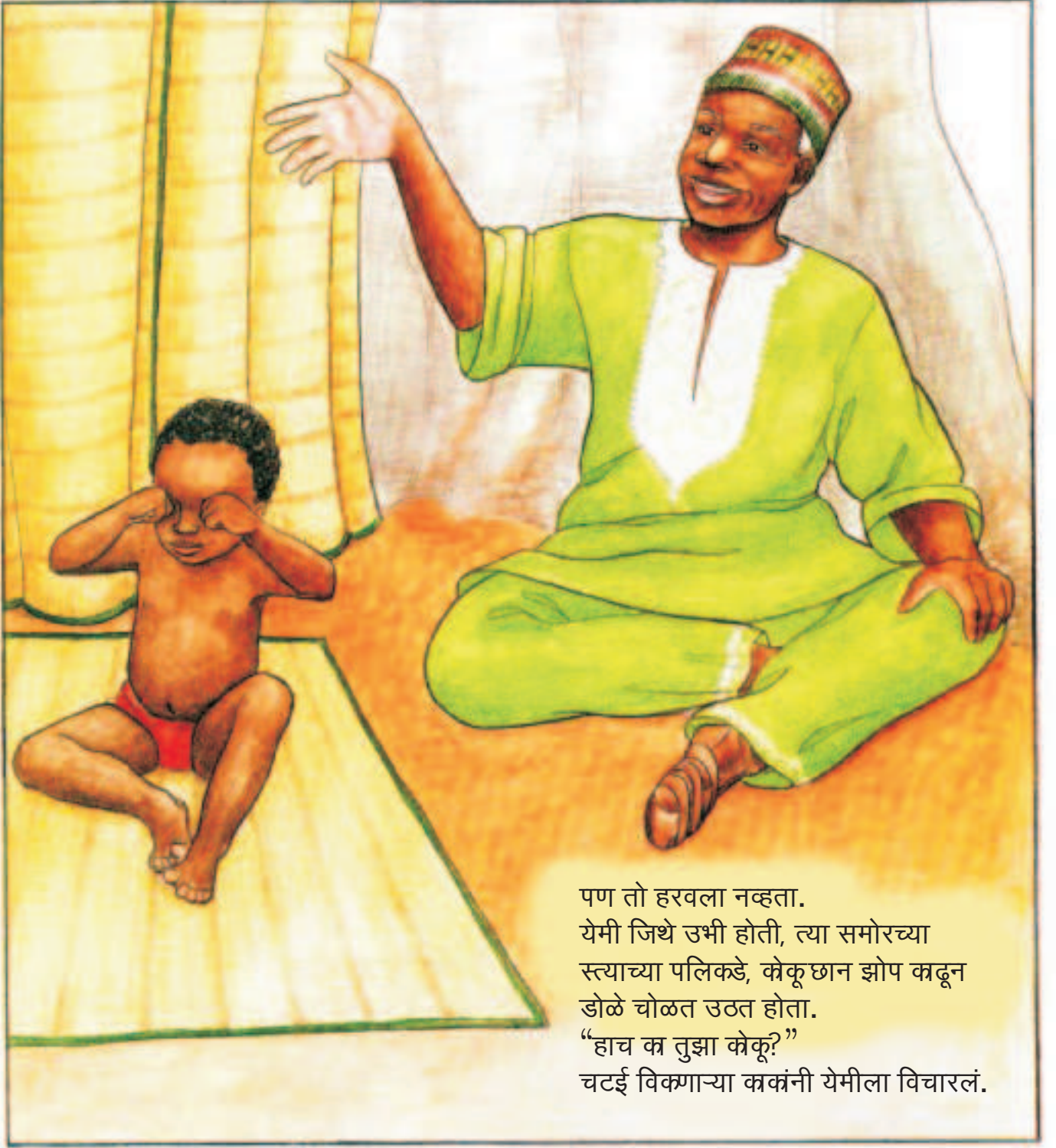
“કેકૂથકૂન ગેલા અસેલ.”

पण तो थकला नव्हता.

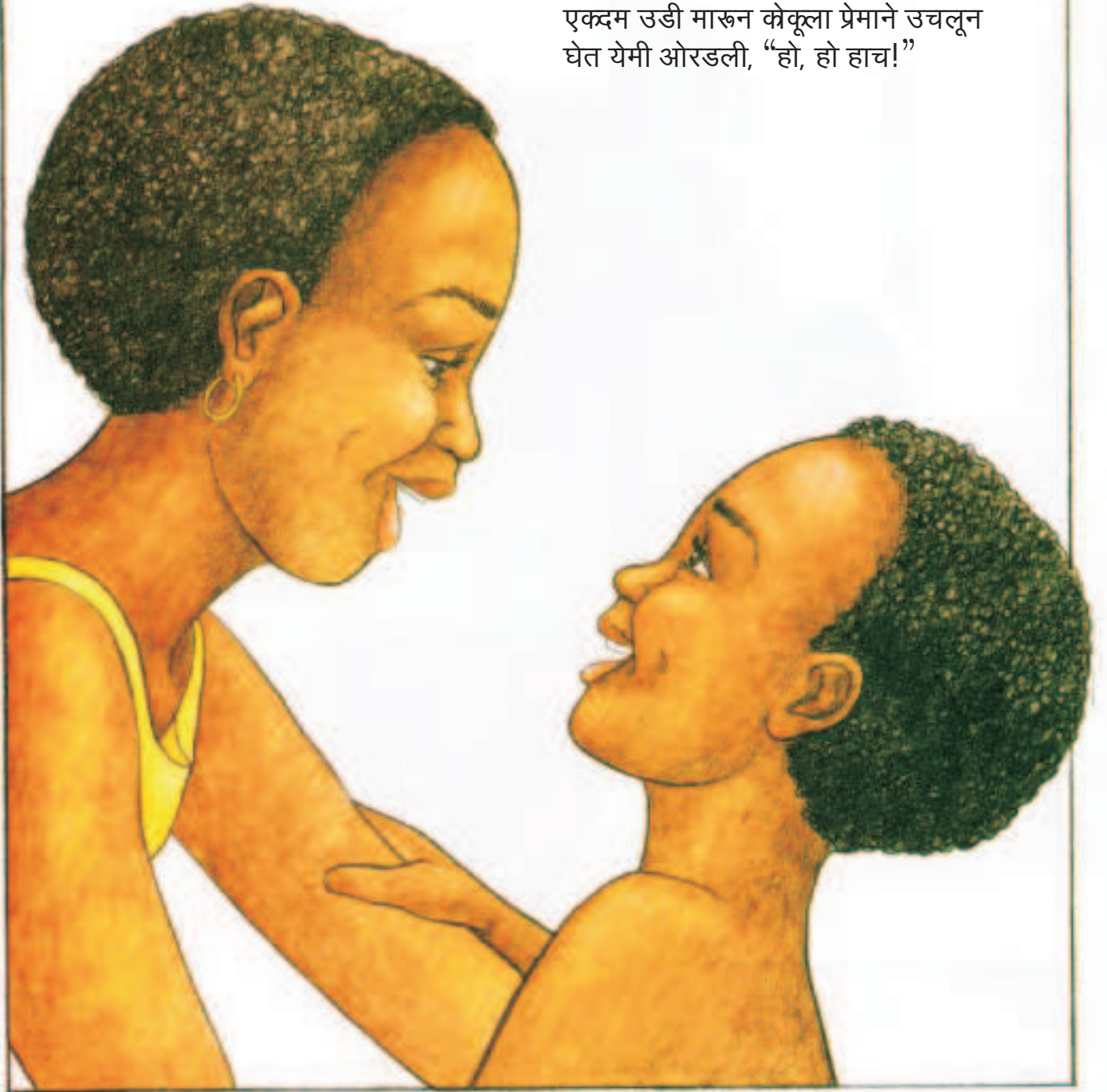
येमीने कोकूला सगळीकडे शोधलं. तो कुठेच दिसेना.
शेवटी थकून रडवेली होऊन ती ओरडली, “कोकू हरवलाय!”

पण तो हरवला नव्हता.
येमी जिथे उभी होती, त्या समोरच्या
स्त्याच्या पलिकडे, केकू छान झोप करून
डोळे चोळत उठत होता.
“हाच का तुझा केकू?”
चटई विकणाऱ्या काकांनी येमीला विचारलं.

ਏਕਦਮ ਓਡੀ ਮਾਰੂਨ ਕੋਕੂਲਾ ਪ੍ਰੇਮਾਨੇ ਓਚਲੂਨ
ਘੇਤ ਧੇਮੀ ਓਰਡਲੀ, “ਹੋ, ਹੋ ਹਾਚ!”

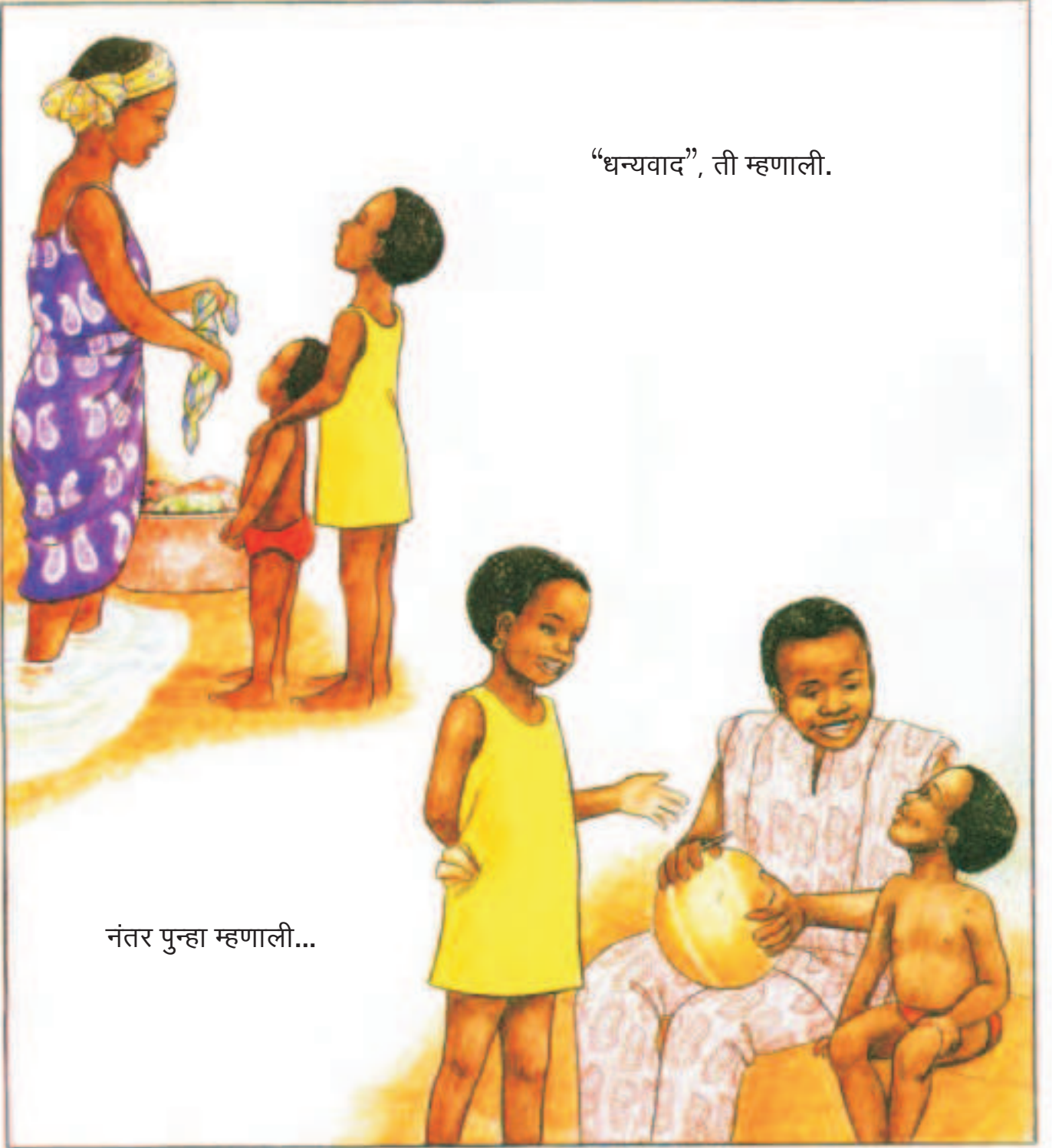

“ह्याला सांभाळल्याबद्दल तुमचे
खूप खूप आभार!” येमी मनापासून
चटईवाल्या कककांना म्हणाली.
“अगं, मी एकट्याने थोडंच
सांभाळलयं त्याला?”
केकूजिथून आला त्या दिशेला
इशारा करून ककक म्हणाले.
येमीने पुन्हा त्यांचे आभार
मानले आणि त्यांनी दाखवलेल्या
दिशेने चालायला लागली.

“धन्यवाद”, ती म्हणाली.

नंतर पुन्हा म्हणाली...

मग पुन्हा म्हणाली...

मग आणखी एकदा म्हणाली.

“આપણ ફરચ વેઠ ફરિત રાહિલોય કોકૂ” યેમી મ્હણાલી.
“આઈ ફર કઠ્ઠજીત અસેલ.”

पण आईला कळजी नव्हती. तिला गावची रित माहित होती. “हे मला माझ्या आईने सांगितलं होतं आणि तिला तिच्या आईने. आज मी तुला सांगते, येमी. कोकूची देखभाल करताना तू कधी आज एकटी नव्हतीस! आपण एकेकटे आपली मुलं वाढवत नसतो. एक मुलाला वाढवायला सगळ्या गावाचा हातभार लागतो.”

आपल्या देशाप्रमाणे, आफ्रिकेच्या गावातही लोक मिळून-मिसळून गुण्या-गोविंदाने राहतात. सगळं गाव म्हणजे एक कुटुंबच असतं. ही त्यांच्यातल्या बंधुत्वाची गोष्ट आहे.

आठवडयातून दोनदा बाजार भरतो. आपल्या गावात तर भरतोच, पण शहरातल्या गल्ल्यांतूनही तो असतो. आफ्रिकेच्या गावांतही बाजार भरतो. वस्तू विकणारे आणि विकत घेणारेही आसपासचेच लोक असतात. तरतऱ्हेच्या वस्तू, खाण्या-पिण्याच्या पदार्थांची खरेदी-विक्री तिथे होते.

बाजारचा दिवस लोकांच्या भेटीगाठी घेण्याचा, जिद्दाळ्याने एकमेकांची खुशाली विचारण्याचाही दिवस असतो. नातेवाईक मित्र आणि परिचितांशी मजेत गप्पागोष्टी करण्याचा दिवस!

'एक लहानग्या मुलाच्या संगोपनासाठी संपूर्ण गाव लागतं.' अश्या अर्थाची आफ्रिकेत एक म्हण आहे. कोकूची गोष्ट ह्या म्हणीची पुष्टी करते.

